

"Oliy ta'limni modernizatsiyalash" loyihasi

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi

"Oliy ta'limni modernizatsiyalash" loyihasi

Akademik innovatsiyalar fondi

Loyiha mavzusi

Xorijiy universitetlardagi innovatsion yechimlarni joriy etish orqali qishloq xo'jaligida muhandis kadrlarni tayyorlash dasturlarini takomillashtirish.

Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashning roli

Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarish ikkita asosiy soha, dehqonchilik va chorvachilikda amalga oshiriladi. Dehqonchilikda ishlab chiqarish o'simliklarni yetishtirish va bu o'simliklar uchun yashash va oziqlanish muhiti sifatida tuproqdan foydalanishga asoslangan. Chorvachilikda ishlab chiqarish jarayoni hayvonlarni o'stirishga, ularning hayotiy funksiyalaridan foydalanishga asoslangan. Yer, tuproq sifati, chorvachilik bilan, asosan, ozuqa yetishtirish orqali bog'langan. Qadim zamonlardan qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirishda qo'l mehnati markaziy o'rinni egallagan.

Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash insonlarni og'ir, ko'p vaqt va mehnat talab qiluvchi va jismonan toliqtiruvchi ishlardan ozod qiladi, ish unumdorligini oshiradi, ishni bajarish vaqtini qisqartiradi, qishloq xo'jaligi ekinlari maydonlarini kengaytirish, agrotexnik va meliorativ tadbirlarni o'z vaqtida amalga oshirish imkonini yaratadi, mahsulot tannarxini pasaytiradi. Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash qishloq xo'jaligida ishlab chiqarish madaniyatini oshirish - ilm-fan va texnikaning eng so'nggi yutuqlarini qo'llash, ilg'or texnologiyalarni o'zlashtirish, mahsulot ishlab chiqarish jarayonini jadallashtirish, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishida keng ko'lamlı melioratsiya va kimyoviy vositalarni qo'llash jarayonlarini amalga oshirish bilan bevosita bog'liqdir.

AQSh muhandislar milliy fan akademiyasi xulosalariga ko'ra, qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash insoniyat uchun 20 asrning eng muhim 20ta muhandislik yutuqlari ichida kompyuterlar, telefon aloqasi va kosmik raketa kabi taniqli sohalarini ortda qoldirib 7 o'rinni egallagan. Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash 20 asrning ikkinchi yarmida qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishini rivojlantirishda salmoqli muvaffaqiyatlarga erishishda hal qiluvchi rol o'ynadi.

Bugungi kunga kelib ekin maydonlari hosildorligini oshirish zarurligi, atrof-muhitga salbiy tasir o'tkazish, uglevodorod yoqilg'ilari narxini qimmatlashishi, masofadan zondlash va elektron tizimlarni rivojlanishi va ulardan traktorlar, kombaynlar va boshqa qishloq xo'jaligi mashinalarida keng foydalanish, uchuvchisiz uchish vositalari (dronlar)ni paydo bo'lishi an'anaviy qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash sohasini o'zgartira boshladi.

21 asrda qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash ekologik jihatdan toza, iqtisodiy jihatdan samarali, foydalanish uchun qulay va mahalliy sharoitlarga moslashtirilgan bo'lishi kerak. Bunda qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash sohasidagi mutaxassislarning malaka, bilim va amaliy ko'nikmalariga alohida talablar qo'yiladi.

Loyihaning maqsadi

- qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish ta'lim yo'nalishining amaldagi o'quv reja va fan dasturlarini takomillashtirish, o'quv rejaga yangi fanlar kiritish;
- xorijiy universitetlarda qo'llanilgan innovatsion uslublar va kurslarni joriy qilish orqali qishloq xo'jaligida innovatsion texnika va texnologiyalarni qo'llash yangi ta'lim yo'nalishi dasturini qo'llab-quvvatlash;
- professor-o'qituvchilar salohiyatini oshishiga va ish faoliyati sifatini yaxshilanishiga ko'maklashish;
- ta'lim jarayonida talabalar ishtirokini va rolini faollashtirish.

Loyihani bajaruvchilar

- Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash fakultetining kafedralari va xorijiy hamkorlar;
- Loyiha ishilarini muvofiqlashtiruvchi: O'quv ishlari bo'yicha prorektor Mirzaev B.S.
- Texnik muvofiqlashtiruvchi: Traktorlar va avtomobillar kafedrasini mudiri Amonov M.O.

Loyihaning amal qilish muddati

- 2 yil (2019 yil mart - 2021 yil fevral)

Loyihaning xorijiy hamkorlari

- Devis shahridagi Kaliforniya universiteti, AQSH <https://www.ucdavis.edu>
- Oklahoma shtati universiteti, AQSH <https://go.okstate.edu>
- Seul milliy universiteti, Janubiy Koreya <http://www.useoul.edu>
- Missisipi shtati universiteti, AQSH <https://www.msstate.edu>

Loyihani amalga oshirish davomida

Loyiha faoliyatiga ko'maklashish uchun tashkil etiladi:

- Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash sohasida muhandis kadrlar tayyorlashning hozirgi holatini tahlil qilish va kelajak faoliyatni prognozlash uchun Forsayt guruhi;
- Internet tizimiga ulangan zamonaviy kompyuter sinfi.

Takomillashtiriladi:

- Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish, qishloq xo'jaligida innovatsion texnika va texnologiyalarni qo'llash ta'lim yo'nalishlari o'quv rejalari.

Professor-o'qituvchilar va magistrantlar uchun tashkil etiladi:

- Uch bosqichli ingliz tili kurslari;
- MS PPoint, Excel dasturlarini o'rganish, taqdimot materiallarini tayyorlash asoslari bo'yicha kurs;
- Xorijiy hamkorlar ishtirokida yangi kurslar bo'yicha seminar-treninglar.

Xarid qilinadi:

- ayrim mavjud va yangi kurslar uchun laboratoriya stendlari;
- traktorlar va qishloq xo'jaligi mashinalari gidravlik va elektr tizimlarini o'qitishda foydalanish uchun kompyuter dasturi.

Faollashtiriladi:

- talabalar to'garaklari ishi va ta'lim jarayonida talabalar ro'li;
- "Uzagrotexsanoatxolding" va "Uzagroservis" AJ, "Uzcaseservis" QK, "Uzclaasservis" MCHJ bilan hamkorlikda olib borilayotgan ishlar.

Professor-o'qituvchilarga yordam beriladi:

- Scopus jurnallarida tadqiqot natijalarini e'lon qilishda;
- O'qitiladigan fanlar bo'yicha o'quv materiallarini yangilashda.

Loyiha yangiliklari

7.03.2019

Grant shartnoma imzolandi

2019 yil 6 mart kuni O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi va TIQXMMI o'rtasida Akademik innovatsiyalar fondi orqali loyihani moliyalashtirish bo'yicha grant shartnoma imzolandi.

4.04.2019

"Xorijiy universitetlardagi innovatsion yechimlarni joriy etish orqali qishloq xo'jaligida muhandis kadrlarni

tayyorlash dasturlarini takomillashtirish” loyihasi ish boshladi. <http://tiame.uz/oz/article/04-04-19>

4.04.2019

Ingliz tili kurslari haqida

LI. tomonidan Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash fakulteti talabalariga dars beradigan o'qituvchilar uchun tashkil etiladigan ingliz tili kurslarida o'qishni xoxlovchilarni ro'yxatdan otkazish boshlandi. Kurslarda o'qish istagini bildirganlar loyiha ofisida ro'yxatdan o'tishi so'raladi, ro'yxatdan o'tganlar bilan suhbat 6 aprel soat 10.00 dan boshlab V-311 auditoriyada tashkil etiladi.

Loyiha bo'yicha e'lonlar

18.03.2019

Ingliz tili kurslarida oqishni tashkil qilish va o'qitish bo'yicha tanlov (qiziqishni bildirish uchun so'rov)

Loyiha ajratilgan mablag'ning bir qismini fakultet professor-o'qituvchilari va magistrantlari uchun uch bosqichli ingliz tili kurslarini tashkil qiladigan va o'qitadigan tashkilot/kompaniya yoki konsultant-o'qituvchilar xizmati uchun sarflashni rejalashtirgan.

Yuqorida ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha tenderda ishtirok etishga qiziqish bildirgan nomzodlar, tashkilotlar/kompaniyalar yoki ta'lim muassasalari o'z takliflarini (hujjatlar to'plamini) 2019 yil 2 aprelga qadar muhrlangan konvertida loyiha ofisiga yuborishi yoki topshirishi so'raladi.

Hujjatlar to'plami quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Tashkilotlar/kompaniyalar uchun:

- tashkilot haqida ma'lumot (nizom, tashkilot faoliyati, ingliz tili kurslarini tashkil etish bo'yicha tajriba, kurslarni o'tkazish rejalari)
- o'qituvchilar haqida ma'lumot (CV, diplom va sertifikatlar nusxalari, kurslarda o'qitish rejalari)

Konsultant o'qituvchilar uchun:

- kurslarni o'qitadigan konsultant o'qituvchi haqida malumot (ingliz tili kurslarini tashkil etish tajribasi, CV, diplom va sertifikat nusxalari, kurslarni o'tkazish rejalari)

Quyida kurslarni namunaviy grafigi va darslarni o'tkazish rejasi keltirilgan

Akademik innovatsiyalar fondining “Xorijiy universitetlardagi innovatsion yechimlarni joriy etish orqali qishloq xo'jaligida muhandis kadrlarni tayyorlash dasturlarini takomillashtirish” loyihasi doirasida TIQXMMning Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash fakulteti professor-o'qituvchilari va xodimlari uchun tashkil qilinadigan ingliz tili kurslari bo'yicha dastlabki ma'lumotlar

I. O'QUV JARAYONI NAMUNAVIY GRAFIGI

Kurs darajasi	Haftalar																																									
	April				May				Iyun				Iyul				Avgust				Sentabr				Oktabr				Novabr				Dekabr									
	1-6	8-13	15-20	22-27	29-4	6-11	13-18	20-25	27-1	3-8	10-15	17-22	24-29	1-6	8-13	15-20	22-27	29-3	5-10	12-17	19-24	26-31	2-7	9-14	16-21	23-28	30-5	7-12	14-19	21-26	28-2	4-9	11-16	18-23	25-30	2-7	9-14	16-21	23-28			
I	T	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
II																																										
III																																										

O	O'qish	T	Tayyorgarlik haftasi	I	Imtixon va sertifikatlar topshirish
---	--------	---	----------------------	---	-------------------------------------

II. DARSLARNI OLIB BORISH NAMUNAVIY REJASI

No	Kurs nomi	O'tkazish joyi	Guruhlar soni	Guruhdagi tinglovchilarni max soni	Umumiy yuklama hajmi, s	Auditoriya yuklamasi, s	Haftalik yuklama, s	O'quv haftalar soni	Boshlanishi	Tugashi	Mustaqil talim, s
1	Boshlang'ich	TIQXMMI	2	18	128	96	8	12	8.04.2019	29.06.2019	32
2	Birinchi (intensiv)	TIQXMMI yoki boshqa taklif qilingan joy	1	18	128	96	24	4	29.07.2019	24.08.2019	32
3	O'rta	TIQXMMI	1	18	128	96	8	12	23.09.2019	14.12.2019	32
JAMI					384	288					96

20.03.2019

Loyiha texnik koordinatori yordamchisi lavozimiga ishga qabul qilish bo'yicha konkurs (qiziqishni bildirish uchun so'rov)

Loyiha ajratilgan mablag'ning bir qismini loyiha texnik koordinatori yordamchisi lavozimida ishlovchi konsultant xizmatlari uchun sarflashni rejalashtirgan. Bu lavozimda ishlaydigan nomzod

- texnik yonalishlardan birida kamida bakalavr darajasiga ega bo'lishi,
- qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashning bugungi axvoli va rivojlanish tendensiyalarini bilishi,
- mutaxassislik bo'yicha ish tajribasiga ega bo'lishi,
- bakalavriat o'quv rejalari haqida malumotga ega bo'lishi,
- ingliz va rus tillarni yaxshi darajada bilishi kerak.

Konkursda qatnashish istagini bildirgan nomzodlar 2019 yil 30 aprelgacha hujjatlarni (malumotnoma/CV, pasport, diplom va sertifikatlar nusxalari) loyiha ofisiga yuborishi yoki shaxsan topshirishi so'raladi. Qiziqish bildirgan nomzodlar telefon orqali yoki ofisga kelib qo'shimcha malumotlar olishi mumkin.

4.04.2019

“Xorijiy universitetlardagi innovatsion yechimlarni joriy etish orqali qishloq xo'jaligida muhandis kadrlarni tayyorlash dasturlarini takomillashtirish” loyihasi doirasidagi ingliz tili kurslari.

<http://tiame.uz/oz/ad/04-04-19-1>

5.04.2019

“Xorijiy universitetlardagi innovatsion yechimlarni joriy etish orqali qishloq xo'jaligida muhandis kadrlarni tayyorlash dasturlarini takomillashtirish” loyihasi ish boshladi. <http://tiame.uz/oz/ad/5-04-19-11>

5.04.2019

Ingliz tili kurslariga professor o'qituvchilar va xodimlarni taklif etamiz. <http://tiame.uz/oz/ad/5-04-19-12>

25.04.2019

Loyiha doirasida ingliz tili kurslarini tashkil qilish bo'yicha talim muassasasi aniqlandi.

<http://tiame.uz/oz/ad/25-04-19-13>

25.04.2019

Loyiha doirasida ingliz tili kursida o'qish uchun tanlab olingan professor-o'qituvchilar va xodimlar ro'yxati.

<http://tiame.uz/oz/ad/25-04-19-14>

Loyiha ofisi manzili

TIQXMMI, V o'quv binosi, V-306, V-310 xonalar

Tel.: 998 71 237 2534

E-mail: aif-agr-eng@tiame.uz